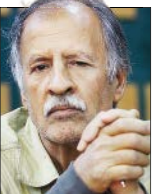

فیلمسازانی که در «قاسم‌آباد شاهی» مانده‌اند؟!

چند روز قبل وزیر ارشاد در آیین کتابگردی، با شکایت ساکنان و مسئولان اسلامشهر نسبت به تصویر «خلاف» از بچه‌های این منطقه در سریال‌های شبکه نمایش‌خانگی مواجه‌شد. این‌را داشته باشید تا ببینیم سینمای بین‌الملل چه می‌کند. دقت و

تأمل در بسیاری از فیلم‌های معروف جهان نشان می‌دهد که شهرها در پیشبرد داستان نقش محوری دارند و در برخی از آنها، «شهر» حتی شخصیت اصلی و نقش اول به‌شمار می‌رود، جذایبت و کشش دراماتیک چنان قدرتی دارد که مخاطب را به هوای سفر سوق می‌دهد. این فیلم‌ها با هر هدفی (از جمله تبلیغاتی یا تاریخی، اجتماعی و...) که ساخته شده باشد، حقیقتی را به مخاطب درباره جذابیت شهرها ارائه می‌دهد. شهر با همه داشته‌هایش، می‌تواند عنصر گریایی‌برای جذب مخاطب باشد. آب و هوای شهر، مختصات جغرافیایی، ژنتیک مردم و آداب و سنن آنها، اکوسیستم شهر و... هر کدام می‌تواند داستان فیلم را تنوع ببخشد و هویتش را افشا کند. بیش‌ک اساس قرار دادن شهرها به عنوان عنصر اول یا حتی نام بردن آنها در دیالوگ یک‌خطی، نیازمند بررسی دقیق جزئیات است که تنها با تجربه زیسته سازندگان و نشستن پای تجارب افراد بومی حاصل می‌شود. البته تجربه زیسته به تنهایی کافی نیست بلکه نویسنده باید پا را فراتر گذاشته، چیزهایی را کشف کند که از دید افراد معمولی پنهان مانده است. کارابلانکا، آسمان سرپناه، نیمه‌شب در پاریس و ... نمونه‌هایی از این دست است. تکیه کردن بر شنیده‌ها، تیتراخبار قدیمی، زرد یا مغرضانه بدون زیستن و پژوهیدن، برای دستمایه قرار دادن شهرها، اشتباه بزرگی است که نه فقط محصول تولیدی را با چالش از دست دادن مخاطب مواجه می‌کند بلکه اعتبار سایر تولیدات سازندگان در آینده را نیز زیر سؤال می‌برد. این اتفاق ناخوشایند اغلب در شبکه نمایش خانگی رخ می‌دهد؛ سازندگان با تصاویر غلط و احیاناً دیستوپایی از برخی مناطق یا مدینه فاضله قرار دادن برخی مخاطبان را خیریت‌زده می‌کنند. صادر کردن حکم کلی درباره هر موقعیت جغرافیایی، نشانه‌ای از کم‌گاہی و اشراف نداشتن به پیچیدگی‌های حیات انسانی است. یکی از مناطقی که اغلب در فیلم‌ها و سریال‌های شبکه نمایش خانگی با بی‌مهری مواجه شده است، اسلامشهر (با نام قبلی قاسم‌آباد شاهی) در جنوب‌غربی تهران و حومه آن است که به جاده ساوه معروف است. این بی‌مهری‌ها و عدم شناخت دقیق از منطقه، باعث شده تا ساکنان اسلامشهر ناراحت شوند. همین چند روز پیش سیدعباس صالحی در آیین کتابگردی هفته‌کتاب و کتابخوانی توسط حسین حبیبی (فرماندار این شهر) با این گرایش تلخ ضدفرهنگی مواجه شد که در بیشتر فیلم‌های شبکه نمایش خانگی «خلاف» را به بچه‌های اسلامشهر و جاده ساوه منسوب می‌کنند، در حالی که مطابق آمار و مصادیق توسعه در همه زمینه‌ها، اسلامشهر از برخی مناطق تهران سرآمدتر است. تصویری که فیلمسازان ما از شهرهای ایران ارائه می‌کنند را مقایسه کنید با آنچه در جهان رواج دارد. همین‌روزها صحبت‌هایی از غلامحسین ساعدی در فضای مجازی وایرال شده است. او درباره پاریس می‌گوید: «از روبه‌رو که نگاه می‌کنی، ماتیک زن است و از پایین که سگ». اگرچه گرایشی ضدزن در این کلام ساعدی نمود دارد ولی واقعیتی را فاش می‌کند که در تضاد با تصویر فیلم‌های فرانسوی است. حالا که صحبت از فضای مجازی شد، انتظار می‌رود که برخی فیلمسازان حداقل به مدد جست‌وجوی هشتگ‌ها هم که شده، سطح اطلاعات خود را درباره شهرها بالا برده و از لایکی که برای خود درست کرده‌اند، بیرون بیایند و از رهگذر رویکردی پژوهشی با نمایش حقیقت و جنبه‌های مغفول ناگفته شهرها، اعتبار خود را بالا ببرند. نه این‌که مانند الان تصاویر آگراوند یسمان و اگرچره‌ای در دل آثار خود دراماتیزه کنند که انگار نمی‌دانند چند دهه است «قاسم‌آباد شاهی» اسلامشهر شده است.

فرهاد قائمیان، بازیگر برجسته سینما و تلویزیون، در آستانه برگزاری جشنواره سینما حقیقت به بررسی جایگاه و اهمیت سینمای مستند پرداخت. او تأکید کرد که «سینمای مستند به‌دلیل ماهیتش هرگز کهنه نمی‌شود». این نوع سینما با تمرکز بر تاریخ، فرهنگ و جغرافیا، واقع‌گرایی را در روایت‌های خود حفظ می‌کند و کمتر به جلب نظر مخاطب و فروش فکر می‌کند. به گفته قائمیان «فیلم‌های مستند به‌عنوان اسنادی از یک دوره

مستند؛ سینمایی که کهنه نمی‌شود

گیشه در دست کودکان و طنازان

سینمای ایران تا اول آذر ۶۰۰ میلیارد تومان بیشتر از سال گذشته فروش

داشته و از لحاظ مخاطب شش میلیون نفر بیشتر از سال گذشته به سینما رفتند

سمرین بختیاری گروه فرهنگ و هنر

سینمای ایران این روزها از لحاظ وضعیت گیشه و فروش در وضعیت مطلوبی به‌سر می‌برد و فروش کل گیشه تا به امروز که در روزهای ابتدایی آذر قرار داریم، بیش از ۱۲۰۰ میلیارد تومان بوده و کل مخاطبانی که از ابتدای سال تا به امروز به سینما رفته‌اند، بیش از ۲۳ میلیون و ۵۲۴ هزار نفر بوده‌اند که نسبت به سال گذشته در همین بازه زمانی (از ابتدای سال تا آذرماه) هم از لحاظ فروش و هم از لحاظ مخاطبان با رشد قابل توجهی روبه‌رو بوده‌ایم؛ به طوری که از لحاظ فروش ۶۰۰ میلیارد تومان و از لحاظ مخاطب نیز شش میلیون نفر بیشتر از سال گذشته به سینما رفته و تنور سینما را گرم کرده‌اند.

البته بحث اصلی ما پیرامون فیلم‌های کودک و نوجوان است که به‌تاگی به گیشه اضافه شده اما فروش و مخاطب خوبی داشته و طیف‌های مختلف این گروه سنی را با خود همراه کرده است.

رقابت فیلم‌های کودک با کمدی در فروش هفتگی

در حال حاضر در جدول فروش هفتگی، می‌توانیم شاهد یک موضوع امیدوار کننده باشیم و آن این‌که فیلم‌ها و به‌خصوص انیمیشن‌های کودک و نوجوان با وجود این‌که ژانر متفاوتی دارد و مخاطب هدف‌شان فرق می‌کند؛ از لحاظ فروش و مخاطب انکار در حال رقابت با فیلم‌های کمدی و طنز است. به طوری که فیلم «بیعی قهرمان» به کارگردانی میثم صفارزادگان بعد از دو فیلم کمدی «زودپز» به کارگردانی رامبد جوان و «صبحانه با زرافه‌ها» به کارگردانی سروش صحت با فروش بیش از چهار میلیارد و ۱۲ میلیون تومان سومین فیلم پرفروش هفتگی است. همچنین فیلم «باغ کیانوش» به کارگردانی رضا کشاورز حداد با فروش بیش از دو میلیارد و ۷۲۶ میلیون تومان، چهارمین فیلم پرفروش هفته اخیر بوده و بعد از آن نیز یک فیلم کودک دیگر یعنی «شنگول و منگول» به کارگردانی کیانوش و فرزاد دلوند که به‌تاگی اکران خود را از ۳۰ آبان شروع کرده، نیامده به فروش هفتگی بیش از یک میلیارد و ۶۶۷ میلیون تومان دست پیدا کرده است. قسمت جالب‌تر ماجرا این‌که فیلم «شهر گریه‌ها»

و روزگار باقی می‌ماند.» او همچنین به آثار درخشانی در تاریخ سینمای مستند ایران اشاره کرد که خالقان‌شان دیگر در میان ما نیستند اما فیلم‌هایشان همچنان تماشایی و گاه خیره‌کننده‌اند. قائمیان بر نقش جشنواره‌ها و رویدادهای سینمایی در کشف استعدادها و آگاهی‌بخشی فرهنگی تأکید کرد و گفت: «این رویدادها می‌توانند مدیران و سیاست‌گذاران را به موضوعاتی که ممکن است مغفول مانده باشند، آشنا کنند.» این بازیگر با

اشاره به نقش مستندسازان در روایت امروز، خاطرنشان کرد: «مستندساز تنها از گذشته نمی‌گوید، بلکه امروز را برای آیندگان به یادگار می‌گذارد.» او افزود که سینماحقیقت به ما فرصتی برای کشف و شهود در سینمایی می‌دهد که بااندیشه و هنرگره خورده و انسان را به تدبر وا می‌دارد. هجدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران «سینماحقیقت» از ۱۸ تا ۲۵ آذرماه به دبیری محمد حمیدی‌مقدم برگزار می‌شود.

فروش هفتگی ۱۰ فیلم اول جدول فروش

نام فیلم	میزان فروش	تعداد مخاطبان (هزار نفر)
زودپز	۱۷ میلیارد و ۱۹۷ میلیون و ۶۹۱ هزار تومان	۳۱۷۱۳۳
صبحانه با زرافه‌ها	۱۶ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان	۲۸۶۳۴۴
بیعی قهرمان	۴ میلیارد تومان	۱۰۲۵۱۲
باغ کیانوش	۲ میلیارد و ۷۵۰ میلیون تومان	۶۵۳۴۵
شنگول و منگول	یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان	۲۷۲۰۴
شهر گریه‌ها ۲	۵۸۲ میلیون تومان	۱۴۱۳۸
مفت‌بر	۵۱۶ میلیون تومان	۹۷۶۹
پول و پارتی	۳۳۵ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان	۷۱۶۲
تگزاس ۳	۲۱۶ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان	۴۰۸۰
شه‌سوار	۱۸۱ میلیون و ۳۹۲ هزار تومان	۴۰۰۰

انیمیشن را در باییم

شاید اگر ۱۰ سال پیش به ما می‌گفتند که فیلم‌های انیمیشن ایرانی می‌تواند، فرصت‌آفرین و درآمدزا باشد و موجب افزایش مخاطبان و تکان دادن گیشه شود، این موضوع را چندان جدی نمی‌گرفتیم اما امروز که انیمیشن ایران به‌خصوص از لحاظ فنی و تکنیکی در جایگاه خوبی قرار دارد و همین‌که «بیچه‌زنگ» در دل سرزمین‌های اشغالی توسط رژیم صهیونیستی هم نفوذ می‌کند، نشان از ارتقای این هنر صنعت در ایران دارد.

این در حالی است که در داخل کشور از لحاظ سیاست‌های اکران، چندان توجهی به رده سنی کودک و نوجوان که می‌تواند ظرفیت خوبی برای درآمدزایی داشته باشد، ندارند و این طیف نادیده گرفته شده است. این وضعیت مصداق همان مثلی است که می‌گویند کوزه‌گر از کوزه شکسته آب می‌خورد. نکته جالب ماجرا این است که تمام فیلم‌های کودک و نوجوانی که امروز در فروش هفتگی بیش‌تاز شده، یا به‌طور کلی قالب انیمیشنی دارد یا این‌که مانند باغ کیانوش در قسمت‌هایی، برای افزایش دز فانتزی و خیال‌انگیز افکار نوجوانان از انیمیشن استفاده کرده است. موضوعی که در فیلم‌های زنده امروز که ویژه این‌گروه سنی است، نادیده گرفته می‌شود و تنها به استفاده از جلوه‌های ویژه بسنده می‌شود.

بازنگری نسبت به سیاست اکران سینمای کودک

مشخص نیست سیاست‌های چینش اکران فیلم‌های کودک و نوجوان بر چه اساسی است که فیلم‌های این گروه سنی با وجود این‌که ظرفیت خوبی برای فروش و مخاطب دارد، از ابتدای سال مغفول و محجور مانده و اکران عمده این فیلم‌ها تازه از پایان شهریور و احتمالاً با نگاهی به ظرفیت بسیج کردن مدارس برای دیدن این فیلم‌ها شروع شده است.

وقتی فروش کل گیشه هفتگی بیش از ۲۴ میلیارد و ۹۹۳ میلیون تومان بوده

رویداد

درخشش «در آغوش درخت» در لس آنجلس

فیلم «در آغوش درخت» به نویسندگی و کارگردانی بابک خواجه‌پاشا و تهیه‌کنندگی سجاد نصرالهی‌نسب و محمدرضا مصباح، جایزه ویژه هیات داوران دهمین دوره جشنواره فیلم جهانی آسیایی «The Asian World Film Festival (AWFF)» را کسب کرد. این فیلم امسال به‌عنوان نماینده ایران در بخش بهترین فیلم بلند بین‌المللی برای نود و هفتمین دوره جوایز اسکار حضور دارد. جشنواره AWFF با هدف معرفی بهترین آثار سینمای آسیایی در لس‌آنجلس، تلاش می‌کند تا استعدادهای سینمایی منطقه را به نمایش بگذارد و روابط بین صنایع فیلم آسیایی و هالیوود را تقویت کند. این رویداد با حمایت جوامع متنوع آسیایی در لس‌آنجلس و مخاطبان علاقه‌مند به سینمای خارجی و مستقل برگزار می‌شود. فیلم در آغوش درخت همچنین واجد شرایط حضور در بخش مسابقه برای جوایز معتبر بلنگ برفی. از جمله بهترین فیلم جشنواره نیز بود. دهمین دوره جشنواره جهانی فیلم آسیایی از ۱۳ تا ۲۱ نوامبر، معادل ۲۳ آبان تا ۱ آذرماه جاری، در شهر لس‌آنجلس آمریکا برگزار شد.

سینماحقیقت

نامزدی «ایستاده باگرج» در روسیه

فیلم «ایستاده باگرج» به کارگردانی سعید نبی و مریم خدیوی، نامزد دریافت تندیس بوف طلایی در بخش طبیعت و انسان جشنواره فیلم‌های محیط‌زیستی مسکو شده است. این جشنواره تحت عنوان Baikal International Film Festival of Documentary and Popular–Science Films از تاریخ ۹ تا ۱۱ آذرماه در مسکو و با همکاری وزارت منابع طبیعی فدراسیون روسیه برگزار می‌شود. در این جشنواره، آثار منتخب از کشورهای مختلف از جمله ایران، آلمان، برتغال و بلژیک حضور دارند و اکران می‌شوند. «ایستاده باگرج» تاکنون در جشنواره‌های بین‌المللی متعددی از جمله جشنواره‌های سینمایی چین، اسپانیا و هندوستان حضور داشته و موفق به کسب جوایز و دیپلم‌های افتخار بسیاری شده است. این فیلم مستند دراماتیک داستان زندگی محیط‌بان جلالی را روایت می‌کند که در اثر دزگیری با شکارچیان، ۹۸ ساجمه سربی سرطان‌زا را دریافت کرده و این ساجمه‌ها سال‌ها در بدن او باقی مانده‌است. این اثر به بررسی چالش‌ها و خطرات زندگی محیط‌بانان در ایران می‌پردازد و اهمیت حفاظت از محیط زیست را به تصویر می‌کشد.

حضور «آوای ابرها» در جشنواره اردن

انیمیشن کوتاه «آوای ابرها» به کارگردانی محمدلطفعلی و تهیه‌کنندگی هادی فیروزمندی، به بخش اصلی پانزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم حقوق بشر کرامت (Karama HRFF) راه یافت. این جشنواره که از سال ۲۰۱۰ به بررسی موضوعات حقوق بشر می‌پردازد، یکی از مهم‌ترین رویدادهای سینمایی در خاورمیانه است. هدف این جشنواره ارتقای آگاهی عمومی درباره مسائل حقوق بشر از طریق هنر و سینماست و از تاریخ ۵ تا ۱۲ دسامبر ۲۰۲۴ (۱۵ تا ۲۲ آذر) در امان، پایتخت اردن برگزار می‌شود.

قاب

